

**Uchwała Nr LIII/691/2006
Rady Miejskiej w Jaworznie**

z dnia 28 kwietnia 2006 r.

**w sprawie programu przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez
wspieranie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jedn.: Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 18 ust. 1, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 19 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)

**Rada Miejska w Jaworznie
uchwala, co następuje:**

§ 1

Przyjąć program przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie na lata 2006 – 2020.

§ 3

Zalecić właściwym Komisjom Rady Miejskiej okresowe zapoznawanie się z realizacją Programu i wprowadzanie tej tematyki do rocznych planów pracy.

§ 4

Zobowiązać Prezydenta Miasta do składania rocznych sprawozdań z realizacji Programu w terminie do dnia 31 marca.

§ 5

Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Jaworzna.

§ 6

Tracą moc uchwały:

- 1) Nr XLI/476/2005 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 31 maja 2005 r. w sprawie powiatowego programu przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie na lata 2005 - 2006.
- 2) Nr XLVIII/598/2005 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie zmiany powiatowego programu przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie na lata 2005 – 2006, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XLI/476/2005 Rady Miejskiej w Jaworznie z dnia 31 maja 2005 r.

§ 7

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej

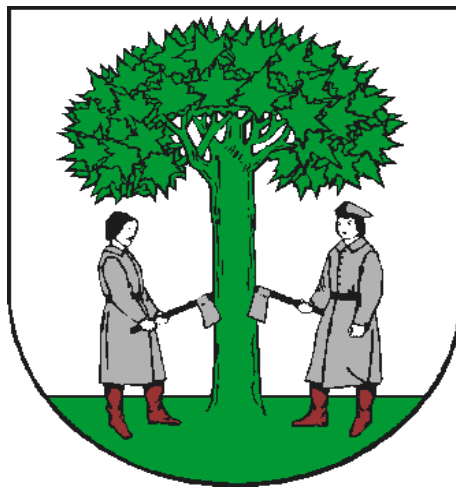
Janusz CIOŁCZYK

Rok Jana Pawła II
w Jaworznie 2005-2006

Załącznik
do uchwały Nr LIII/691/2006
Rady Miejskiej w Jaworznie
z dnia 28 kwietnia 2006 r.

PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA NEGATYWNYM SKUTKOM
DŁUGOTRWAŁEGO BEZROBOCIA
POPRAZ WSPIERANIE ZATRUDNIANIA OSÓB
ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM
W JAWORZNIE

Jaworzno, kwiecień 2006 r.

SPIS TREŚCI

I. UWAGI OGÓLNE	1
II. DEFINICJE POJĘĆ	1
III. DIAGNOZA SPOŁECZNA	2
IV. ADRESACI PROGRAMU	4
V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA	4
VI. CEL GŁÓWNY PROGRAMU	5
VII. KIERUNKI DZIAŁAŃ	5
VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ	6
IX. OPIS PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH ORAZ RODZAJÓW ZATRUDNIENIA WSPIERANEGO	7
X. EFEKTY PROGRAMU	9
XII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU	10
XII. EWALUACJA PROGRAMU.....	10
XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE	11

I. UWAGI OGÓLNE

Bezrobocie jest dominującą przyczyną korzystania z pomocy społecznej, ponadto generuje inne problemy rodzin nim dotkniętych. Wśród nich najczęściej występują: obniżenie poziomu życia, degradacja pozycji społecznej, izolacja społeczna, wzrost konfliktów z otoczeniem, depresje i frustracje, alkoholizm, pogorszenie stanu zdrowia fizycznego i psychicznego, rozpad małżeństw, trudna sytuacja dzieci. Wszystkie te koszty bezrobocia przyczyniają się do dysfunkcyjności rodziny.

W przypadku długotrwałego bezrobocia zjawiska te się pogłębiają, a osobom i rodzinom zagraża wykluczenie społeczne oraz dziedziczenie biedy i bezrobocia.

Sytuacja ta rodzi zapotrzebowanie na rozwój aktywizujących form pomocy w tym zatrudnienia wspieranego.

II. DEFINICJE POJĘĆ

Ileokroć w niniejszym dokumencie mowa jest o:

programie - oznacza to „program przeciwdziałania negatywnym skutkom długotrwałego bezrobocia poprzez wspieranie zatrudnienia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym w Jaworznie”.

wykluczeniu społecznym – oznacza to stan, w którym osoba ze względu na swoją sytuację życiową nie może własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych i znajduje się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym,

reintegracji społecznej – oznacza to działania, w tym również o charakterze samopomocowym, mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w centrum integracji społecznej i klubie integracji społecznej lub zatrudnionej u pracodawcy, umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnienia ról społecznych w miejscu pracy, zamieszkania lub pobytu.

reintegracji zawodowej – oznacza to działania mające na celu odbudowanie i podtrzymanie u osoby uczestniczącej w zajęciach w centrum integracji społecznej i klubie integracji społecznej zdolności do samodzielnego świadczenia pracy na rynku pracy.

zatrudnieniu wspieranym – oznacza to udzielanie pomocy osobie w podjęciu pracy na podstawie stosunku pracy lub podjęciu działalności gospodarczej.

III. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Okres transformacji społeczno-ustrojowej wymusił szereg zmian, które zaskutkowały likwidacją miejsc pracy, w większości zakładów na terenie Jaworzna. Miejsca pracy w pierwszej kolejności utracili ludzie o niskich kwalifikacjach.

Brak odpowiednich kwalifikacji, w wielu przypadkach brak starań o przekwalifikowanie lub rozwinięcie i dostosowanie do wymagań rynku pracy posiadanych kwalifikacji, brak zrozumienia konieczności aktywnego poszukiwania pracy, mała liczba miejsc pracy, duża konkurencja wśród pracobiorców - to czynniki, które znacznie zwiększają ryzyko zagrożenia długotrwałym bezrobociem. Osoby długotrwale bezrobotne stają się nieprzydatne do pracy. Tracą nie tylko kwalifikacje zawodowe, ale również nawyki związane z pracą, samodyscyplinę, kreatywność, umiejętność podporządkowania się regułom pracy w zespole, radzenia sobie ze stresem, a także wiarę w swoje umiejętności i w siebie. Przedłużający się okres pozostawania bez pracy sprzyja rozwojowi zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego.

Dla wielu rodzin jedynym źródłem utrzymania są świadczenia z pomocy społecznej, świadczenia rodzinne lub zasiłek dla bezrobotnych. Tego typu dochody nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb członków rodziny. Przedłużający się okres pozostawania bez dochodu pochodzącego z pracy przyczynia się do nawarstwiania dodatkowych problemów. Do najgroźniejszych, obecnie dostrzeganych, należą zadłużenia w czynszu, zadłużenia w płatności za energię elektryczną, brak finansów na leki, odzież, żywność. Konsekwencją jest drastyczne pogorszenie warunków życia i stanu zdrowia. Oprócz tych materialnych, widocznych konsekwencji należy jeszcze pamiętać o całej gamie konsekwencji pozostających w sferze psychiki i zachowań. Konsekwencje te, choć nie da się ich w prosty sposób przeliczyć na pieniądze, są o wiele bardziej groźne, a koszty które trzeba będzie ponieść w przyszłości na usunięcie ich skutków, wielokrotnie razy większe niż koszty dnia dzisiejszego, przeznaczone na aktywizację zawodową ludzi pozostających obecnie bez pracy wbrew własnej woli.

Do zagrożonych wykluczeniem społecznym należą w szczególności osoby bezdomne, uzależnione od alkoholu i narkotyków, chorzy psychicznie, zwalniani z zakładów karnych. W tych środowiskach długotrwałe bezrobocie jest niemal normą.

Istnieje też niestety nie mała grupa ludności, która poddaje się procesom społecznego wykluczenia na własne życzenie. Jest to tzw. wyuczona bezradność. Są też osoby pseudo – bezrobotne, które zadowolają się zasiłkami, lecz równocześnie zarabiają wielokrotnie więcej w szarej strefie. To także osoby, które nie podejmują żadnych samodzielnych działań by wyjść z ubóstwa, poddając się niekiedy w kilku generacjach „kulturze ubóstwa”.

Niemniej jednak zagrożenie wykluczeniem społecznym osób, rodzin i grup jest zjawiskiem obiektywnym. Dla nich szansą na ponowne włączenie do społeczeństwa byłoby przywrócenie ich na rynek pracy. Program podejmuje taką próbę.

Dalsze powiększanie się grup zmarginalizowanych, pomijając w gruncie rzeczy najważniejsze aspekty humanitarne, stanowić będzie zagrożenie dla osiągnięcia wzrostu gospodarczego i jego tempa (obciążenie budżetu państwa i gminy koniecznością finansowania programów opiekuńczych) oraz ładu społecznego (groźba niepokojów społecznych, rosnącego poparcia dla populizmu, wzrostu przestępczości).

Europejska polityka społeczna została w głównej mierze określona podczas Szczytu Lizbońskiego w 2000 r., gdzie kraje członkowskie Unii Europejskiej uznały, że zwalczanie ubóstwa i wykluczenia społecznego będzie centralnym punktem w procesie modernizacji europejskiego modelu społecznego. Program wpisuje się więc w obowiązujące w Unii Europejskiej trendy.

Tabela Nr 1: Grupy osób szczególnie zagrożone długotrwałym bezrobociem.

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Ogółem zarejestrowanych	5604	7436	7884	7785	7228	5901
W tym kobiet	3537 (63%)	4396 (59%)	4618 (59%)	4614 (59%)	4310 (60%)	3591 (61%)
Osób z wykształceniem podstawowym	1467 (26%)	1938 (26%)	2059 (26%)	2035 (26%)	1862 (26%)	1556 (26%)
Osób z wykształceniem zawodowym	2104 (38%)	2742 (37%)	2838 (36%)	2692 (35%)	2384 (33%)	1877 (32%)
Ze stażem 10-20 lat	1300 (23%)	1728 (23%)	1789 (23%)	1722 (22%)	1614 (22%)	1269 (26%)
Bez stażu	1448 (26%)	1852 (25%)	1948 (25%)	1983 (25%)	1744 (24%)	1509 (26%)
Wiek 18-34 lat	3501 (62%)	4305 (58%)	4407 (56%)	4268 (55%)	3827 (53%)	3015 (51%)
Wiek 35-54 lat	2075 (37%)	3057 (41%)	3371 (43%)	3354 (43%)	3173 (44%)	2623 (44%)
Powyżej 24 miesięcy – kobiety	790 (14%)	1333 (18%)	1675 (21%)	1942 (25%)	1803 (25%)	1475 (25%)
Powyżej 24 miesięcy – wszyscy	974 (17%)	1716 (23%)	2257 (29%)	2678 (34%)	2512 (35%)	2060 (35%)
Z zasiłkiem	654 (11,67%)	1670 (22,47%)	1560 (19,79%)	1095 (14,07%)	1146 (15,86%)	522 (9%)
Udział % długotrwanie bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie długotrwanie bezrobotnych	81%	78%	74%	73%	72%	72%

Tabela Nr 2: Udzielenie pomocy społecznej rodzinom zagrożonym bezrobociem i ubóstwem.

	2001	2002	2003	2004	2005
Liczba rodzin ogółem	2578	3205	3284	3499	2979
Liczba osób w rodzinie ogółem	8206	10095	10413	11090	9325
Bezrobocie - liczba rodzin	1019	1738	1785	1416	1195
Bezrobocie - liczba osób w rodzinie	3534	6072	5824	4712	3909
Ubóstwo – liczba rodzin	951	1684	1854	952	1228
Ubóstwo – liczba osób w rodzinie	2889	5568	6137	2878	3131

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Jaworzna z następujących środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym:

- 1) bezrobotnych, w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu, pozostających bez pracy przez co najmniej 24 miesiące,
- 2) bezdomnych realizujących indywidualny program wychodzenia z bezdomności w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej,
- 3) uzależnionych od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego,
- 4) uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej,
- 5) chorych psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- 6) zwalnianych z zakładów karnych, mających trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

W programie mogą uczestniczyć nie wymienione wyżej osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej zwłaszcza z powodu bezrobocia, z zastrzeżeniem odpowiednich przepisów ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

W programie nie powinny uczestniczyć osoby, które mają prawo do:

- a) zasiłku dla bezrobotnych,
- b) zasiłku przedemerytalnego,
- c) świadczenia przedemerytalnego,
- d) renty socjalnej,
- e) renty strukturalnej

V. ZASOBY INSTYTUCJONALNE MIASTA

Podmioty realizujące program mogą wywodzić się z sektora administracji publicznej, sektora gospodarczego oraz sektora organizacji pozarządowych.

Najważniejsi realizatorzy programu to:

- 1) Prezydent Miasta,
- 2) Rada Miejska,
- 3) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,
- 4) Powiatowy Urząd Pracy,
- 5) Agencja Rozwoju Lokalnego,
- 6) Pracodawcy,
- 7) Stowarzyszenie „Betlejem” prowadzące Klub Integracji Społecznej,
- 8) organizacje pozarządowe podejmujące się realizacji zadań w zakresie reintegracji społecznej i zawodowej.

VI. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

ZAPOBIEGANIE ZJAWISKU WYKLUCZENIA SPOŁECZNEGO POPRZEZ REINTEGRACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH ORAZ W MIARĘ MOŻLIWOŚCI DOPROWADZENIE ICH DO ZYCIOWEGO I EKONOMICZNEGO USAMODZIELNIENIA.

Cel główny programu wpisuje się w cel generalny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie na lata 2006 – 2020 „zaspokojenie potrzeb społecznych oraz przeciwdziałanie zagrożeniom w stopniu zapewniającym równowagę społeczną i rozwój miasta, ze szczególnym uwzględnieniem działań na rzecz osób, rodzin i środowisk zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym”.

Jednym z priorytetów Strategii jest „przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu”.

VII. KIERUNKI DZIAŁAŃ

1. REINTEGRACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA.
2. WSPÓŁPRACA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI.
3. WSPIERANIE INDYWIDUALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI W CELU EKONOMICZNEGO USAMODZIELNIENIA.
4. REORIENTACJA SŁUŻB SPOŁECZNYCH W CELU ZMIANY ZASAD DZIAŁANIA Z OPIEKUŃCZYCH NA AKTYWIZUJĄCE.

VIII. HARMONOGRAM REALIZACJI ZADAŃ

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Realizatorzy	Termin realizacji
KIERUNEK 1: Reintegracja społeczna i zawodowa				
1.	Tworzenie przedsiębiorstw społecznych.	1) Centrum Integracji Społecznej, 2) Klub Integracji Społecznej, 3) Spółdzielnia socjalna, 4) Firma socjalna.	Prezydent Miasta, Rada Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Agencja Rozwoju Lokalnego, Pracodawcy	CIS – 2006 – 2007 KIS – istnieje Spółdzielnia socjalna – 2006 – 2007

2.	Zatrudnienie wspierane.	1) Prace społecznie użyteczne, 2) Roboty publiczne, 3) Inne programy zatrudnienia wspieranego.	Prezydent Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe, Agencja Rozwoju Lokalnego, Pracodawcy	Na bieżąco
KIERUNEK 2: Współpraca administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi				
1.	Wspieranie merytoryczne i finansowe organizacji pozarządowych przez administrację publiczną	1) Udzielanie dotacji na sfinansowanie lub dofinansowanie zadań z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej na podstawie konkursu ofert.	Prezydent Miasta, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Na bieżąco
		2) Zawieranie porozumień o współpracy pomiędzy instytucjami samorządowymi, a organizacjami pozarządowymi.	Organizacje pozarządowe, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Na bieżąco
KIERUNEK 3: Wspieranie indywidualnej przedsiębiorczości w celu ekonomicznego usamodzielnienia				
1.	Pomoc finansowa	Przyznanie zasiłku celowego lub nieoprocentowanej pożyczki.	Prezydent Miasta, Rada Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	W miarę możliwości budżetu miasta od 2007 r.
2.	Pomoc rzeczowa	Udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym.	Prezydent Miasta, Rada Miejska, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	W miarę możliwości budżetu miasta od 2007 r.
KIERUNEK 4: Reorientacja służb społecznych w celu zmiany zasad działania z opiekuńczych na aktywizujące				
1.	Zmiana struktur organizacyjnych	Ciągle dopasowywanie struktur organizacyjnych do stwierdzonych potrzeb.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Na bieżąco
2.	Podnoszenie kwalifikacji służb społecznych oraz opracowanie nowych aktywizujących metod działania.	Szkolenia i warsztaty dla pracowników instytucji samorządowych oraz organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu reintegracji społecznej i zawodowej.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Organizacje pozarządowe	Na bieżąco

IX. OPIS PRZEDSIĘBIORSTW SPOŁECZNYCH ORAZ RODZAJÓW ZATRUDNIENIA WSPIERANEGO

1. Centrum Integracji Społecznej.

Funkcjonowanie oraz sposób finansowania CIS określa ustawa o zatrudnieniu socjalnym. CIS jest jednostką organizacyjną realizującą reintegrację zawodową i społeczną przez następujące usługi:

- kształcenie umiejętności pozwalających na pełnienie ról społecznych i osiągnięcie pozycji społecznych dostępnych osobom niepodlegającym wykluczeniu społecznemu,
- nabywanie umiejętności zawodowych oraz przyuczenie do zawodu, przekwalifikowanie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych,
- naukę planowania życia i zaspokajania potrzeb własnym staraniem, zwłaszcza przez możliwość osiągnięcia własnych dochodów przez zatrudnienie lub działalność gospodarczą,
- uczenie umiejętności racjonalnego gospodarowania posiadanymi środkami pieniężnymi.

CIS może utworzyć Prezydent Miasta w formie gospodarstwa pomocniczego lub organizacja pozarządowa w formie jednostki wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo.

Status CIS przyznaje marszałek województwa.

CIS w ramach reintegracji zawodowej, może prowadzić działalność wytwórczą, handlową lub usługową oraz działalność wytwórczą w rolnictwie.

2. Klub Integracji Społecznej.

Działalność Klubu Integracji Społecznej przewiduje ustawa o zatrudnieniu socjalnym. Klub Integracji Społecznej może prowadzić gmina, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej lub organizacja pozarządowa. KIS organizuje działania o charakterze terapeutycznym, zatrudnieniowym i samopomocowym.

W KIS można organizować i prowadzić w szczególności:

- programy zatrudnienia tymczasowego mające na celu pomoc w znalezieniu pracy na czas określony lub na czas wykonania określonej pracy, w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, u pracodawców, wykonywanie usług na podstawie umów cywilnoprawnych oraz przygotowanie do podjęcia zatrudnienia,
- poradnictwo prawne,
- działalność samopomocową w zakresie zatrudnienia, spraw mieszkaniowych i socjalnych.

3. Firma Socjalna.

Nazwa „Firma Socjalna” nie występuje w żadnej ustawie. Może działać na podstawie przepisów ogólnych. Przykładem takiej działalności jest firma socjalna prowadzona w latach 2004 - 2005 przez Agencję Rozwoju Lokalnego S.A. w Jaworznie.

Środki na finansowanie działalności pozyskano w ramach konkursu PHARE 2002 SSGRZL „Integracja społeczna i zawodowa grup zagrożonych wykluczeniem” ogłoszonego przez Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości.

Celem projektu było stworzenie szans na integrację społeczną i zawodową osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym. Uczestnikami projektu są osoby długotrwale bezrobotne, bez prawa do zasiłku, długotrwale korzystające z pomocy społecznej, charakteryzujące się niskim poziomem wykształcenia i niskimi kwalifikacjami zawodowymi oraz osoby bezdomne.

Doboru uczestników dokonał Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Jaworznie. Do udziału w projekcie zakwalifikowano 30 osób.

Zajęcia prowadzone były w czterech pracowniach:

- pracownia budowlana – różne specjalności,
- pracownia wikliniarstwa,

- pracownia ceramiki i wyrobów glinianych,
- pracownia techniki batiku i tkactwa.

4. Spółdzielnia Socjalna.

Działalność spółdzielni socjalnych przewiduje ustawa o zatrudnieniu socjalnym oraz ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Trwają prace legislacyjne nad ustawą o spółdzielniach socjalnych.

Spółdzielnie socjalne mogą tworzyć:

- osoby bezrobotne, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- osoby do których stosuje się ustawa o zatrudnieniu socjalnym,
- niepełnosprawni w rozumieniu ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Przedmiotem działalności socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o osobistą pracę członków w celu zawodowej i społecznej integracji.

5. Prace społecznie użyteczne.

Realizacja prac społecznie użytecznych polega na podejmowaniu krótkoterminowej pracy przez osoby długotrwale korzystające ze środków pomocy społecznej, zagrożone wykluczeniem społecznym.

Udział w pracach społecznie użytecznych przyczyni się do odbudowy i utrwalenia umiejętności koniecznych do pełnienia ról społecznych ze szczególnym uwzględnieniem roli pracownika.

Praca jako forma pomocy jest zgodna z obecnymi trendami w pomocy społecznej, a także bardzo oczekiwana ze strony dużej grupy klientów. Taka forma pomocy ma charakter konstruktywny i aktywizujący w przeciwieństwie do tradycyjnych zasiłków pieniężnych, które uzależniają osoby z nich korzystające i wyzwalają w nich bezradność.

Organizatorem prac jest gmina. Środki finansowe na realizację tych prac pochodzą z Funduszu Pracy i z budżetu gminy.

6. Roboty publiczne

Do robót publicznych mogą być kierowane osoby, które ukończyły zajęcia z zakresu integracji społeczno – zawodowej. Koszty zatrudnienia w 90 % są pokrywane z Funduszu Pracy, a w 10 % z budżetu gminy.

Aktualnie reintegrację społeczno – zawodową z wykorzystaniem robót publicznych w ramach „projektu zintegrowanej pomocy dla osób podlegających wykluczeniu społecznemu” prowadzą wspólnie w Jaworznie: Stowarzyszenie „Betlejem”, Powiatowy Urząd Pracy, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Stowarzyszenie „Betlejem” prowadzi Klub Integracji Społecznej. MOPS jest organizatorem robót publicznych.

7. Inne programy zatrudnienia wspieranego

Program zatrudnienia wspieranego skierowany do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym może realizować gmina, jednostki organizacyjne miasta, organizacje pozarządowe. Środki finansowe mogą pochodzić np. z budżetu gminy, państwowych funduszy celowych, funduszy unijnych.

Rodzaje zatrudnienia wspieranego wymienione w pkt 5, 6 i 7 mogą polegać na realizacji kontraktu socjalnego zawieranego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej z osobą zatrudnioną w celu przeznaczenia części wynagrodzenia na regulowanie zaległości czynszowych oraz energetycznych. Dotyczy to w szczególności osób zagrożonych eksmisją.

X. EFEKTY PROGRAMU

1. Wzmocnienie spójności i integracji społecznej.
2. Wzrost poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
3. Ograniczenie zjawiska dziedziczenia biedy i zachowań z tym związanych.
4. Ograniczenie liczby długotrwale bezrobotnych.
5. Ograniczenie marginalizacji społecznej dla grup szczególnego ryzyka w szczególności uzależnionych od alkoholu, uzależnionych od narkotyków, chorych psychicznie, zwalnianych z zakładów karnych.
6. Rozwój infrastruktury socjalnej związanej z zapobieganiem wykluczeniu społecznemu.

XI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Środki na realizację Programu mogą pochodzić z:

- 1) budżetu miasta,
- 2) budżetu państwa,
- 3) państwowych funduszy celowych,
- 4) funduszy unijnych oraz innych zagranicznych mechanizmów finansowych,
- 5) budżetów organizacji pozarządowych,
- 6) z innych źródeł (np. darowizny).

XII. EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja poprzez zbieranie, analizę i interpretację danych ma na celu ocenę wartości Programu. Uzyskane informacje mają być pomocne dla planowania, realizacji i ewentualnego rozwoju Programu.

Do badań ewaluacyjnych stosować można obydwa rodzaje metod badawczych tj. techniki ilościowe (np. koszty, ilość świadczeniobiorców, ilość usług) i jakościowe (np. ankiety, obserwacje, opinie, dyskusje, raporty).

Badane mogą być m.in. takie elementy:

- 1) dostępność usług,
- 2) standard usług,
- 3) informacja o programie,
- 4) kompetencje realizatorów programu,
- 5) terminowość,
- 6) stopień realizacji celów i zadań,
- 7) pozytywne oddziaływanie programu,
- 8) poczucie bezpieczeństwa.

Skuteczność ewaluacji podnoszą następujące zapisy uchwały Rady Miejskiej wprowadzające program:

- 1) zalecenie właściwym Komisjom Rady Miejskiej okresowe zapoznawanie się z realizacją Programu i wprowadzenie tej tematyki do rocznych planów pracy,
- 2) zobowiązanie Prezydenta Miasta do składania rocznych sprawozdań z realizacji Programu.

Ewaluacja ma znaczenie zarówno dla podmiotów realizujących Program, które sprawdzają w ten sposób efektywność swoich działań i skuteczność przyjętych założeń, jak i dla sponsorów (budżetowych i pozabudżetowych), którzy oczekują informacji o sposobie wydatkowania pieniędzy.

XIII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Program to dokument otwarty i „elastyczny” tzn. może podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno – ekonomiczną, rozeznanymi potrzebami miasta oraz wymogami prawa.

Koordynatora Programu wyznacza Prezydent Miasta, na wniosek Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej – Koordynatora Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Jaworznie na lata 2006 – 2020.